

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-1

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

228,60 m., 0,60 m mocná kulturní vrstva šedočerné jílovité hlíny. Z této vrstvy byla vyvzorkována menší kolekce fragmentů keramiky mladší doby bronzové. Jedná se především o části výdutí a dna menších nádob. Archeologické objekty nebyly rozlišeny. Tato stratigrafická jednotka je překryta mocným souvrstvím svahových sedimentů tvořených tuhou šedou až šedohnědou jílovitou hlínou s ojedinělým výskytem drobných kousků mazanic a blíže nespecifikované pravěké keramiky. Nálezové okolnosti svrchních svahových sedimentů signalizují existenci blíže nespecifikovaného pravěkého osídlení situovaného severovýchodně nad předmětnou plochou stavby.

Zdeněk Schenk, Jan Mikulík

Literatura

Červinka, I. L., 1902: *Morava za pravěku*. Vlastivěda moravská. Brno.

Peška, J., Bém, M., 1999: Domaželice (okr. Přešov). *Přehled výzkumů 1995–1996*, 277. Brno.

Resumé

Čechy (Kataster Čechy u Přerova, Bez. Přerov). Außenbereich. "Hanák". Jüngere Bronzezeit. Die Lausitzer Urnenfeldkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

ČELECHOVICE NA HANÉ (OKR. PROSTĚJOV)

Cukrovarská ulice. KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V březnu roku 2011 proběhl záchranný archeologický výzkum v ulici Cukrovarská v obci Čelechovice na Hané.

Během výzkumu bylo prozkoumáno celkem 13 zahloubených archeologických objektů. Jeden objekt, hliník, je datován do období popelnicových polí a zbývající sídlištní objekty náležejí vrcholnému středověku (více viz kapitola Středověk). Objekt náležející KLPP byl prozkoumán pomocí sondy a také částečně zasahoval za hranici zkoumané plochy (zachycené rozměry: max. délka 6,84 m × max. šířka 4 m × max. hloubka 0,72 m). Ve výplni hliníku bylo nalezeno množství keramických zlomků a zvířecích kostí. Na základě keramiky datujeme hliník do období mladší doby bronzové.

Vendula Vránová

Resumé

Čelechovice na Hané (Prostějov district). Lusatian Urnfield Culture. Settlement. Rescue excavation.

During a rescue archaeological research in Čelechovice na Hané twelve medieval settlement pits and one clay pit from Late Bronze Age were examined.

DRŽOVICE (K. Ú. DRŽOVICE NA MORAVĚ, OKR. PROSTĚJOV)

„Díly odvahoviční“. Střední doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu v areálu Zemědělského družstva Vrahovice bylo prozkoumáno i několik objektů, které poskytly poměrně slušnou kolekci materiálu, zejména však keramiky, středodunajské mohylové kultury. Mezi běžnými nálezy zaujme bronzová jehlice s pečetítkovou hlavicí a kolekce jehlancovitých závěsků. Místo výzkumu se nachází na odpočinku mezi levobřežní terasou Romže a návrším, které výškově kulminuje 1 km severně od místa výzkumu kótou 273,7 m. Poloha je součástí známé archeologické lokality, označené pomístním názvem „Díly odvahoviční“.

Miroslav Šmíd

Resumé

Držovice na Moravě (Bez. Prostějov). Fluor „Díly odvahoviční“. Mitteldonauländische Hügelgräberkultur. Siedlung. Rettungsgrabung. Bei der Rettungsgrabung in Fluor „Díly odvahoviční“ wurden einige Objekten der Mitteldonauländischen Hügelgräberkultur abgedeckt.

DUBICKO (OKR. ŠUMPERK)

Za kostelem, parc. č. 332/5, 332/9, 332/10, 348/7 a 339/7. KLLPP - slezská a platěnická fáze. Sídliště. Záchranný výzkum. VM Šumperk, přír. č. 13/2011.

Jedná se o polykulturní lokalitu (zapsanou ve Státním archeolog. seznamu pod č. 14-43-10/1), známou již od 20. let 20. století, doloženy jsou nálezy z období mladého paleolitu, eneolitu, kultury lužických popelnicových polí a raného až vrcholného středověku. Archeologický výzkum zde nikdy předtím proveden nebyl, všechny dosavadní nálezy pocházely z amatérských předválečných sondáží (Faltýnek 2010, 49, 51) a opakovaných sběrů (Brachtl 1993; 1996). Naleziště se nachází na polích na JV okraji obce, které zde mají mírný zhruba jihozápadní sklon nad drobnou místní vodotečí. Koordináty: ZM 1:10000 14-43-10, 260:183, 265:186, 275:172, 265:168.

Plošný záchranný archeologický výzkum (realizovalo VM Šumperk) byl vyvolán stavebním záměrem obce Dubicko vybudovat zde novou ulici s rodinnými a řadovými domy (stavební obvod Na Tvrzi). V listopadu 2010 a březnu 2011 byla prozkoumána plocha budoucí komunikace (parc. č. 332/5), v dubnu až červnu 2011 trasy inženýrských sítí a od června do října postupně proběhly plošné výzkumy v půdorysech 4 rodinných domů a inž. přípojkách (parc. č. 332/9, 332/10, 348/7 a 339/7) a ve dvou případech v jejich příjezdových plochách. Výzkumy budou pokračovat i v následujícím roce na parcelách zbývajících plánovaných rodinných a řadových domů.

Zatím tedy bylo prozkoumáno cca 140 sídlištních objektů – většina datována do slezské a platěnické fáze KLPP, ovšem několik objektů spadá již do kultury s lineární keramikou (viz Neolit – v tomto svazku). Naopak

některé objekty budou zřejmě až z období středověku (viz Středověk a novověk – v tomto svazku). Většina objektů může být předběžně datována do starší slezské fáze (Ha B), některé ale dle keramiky budou patřit počátku následného platěnického období halštatského stupně Ha C. Z mnoha různých sídlištních jam lze typově určit jámy zásobního charakteru, kúlové jamky, pece, výrobní objekty a v některých případech snad zahloubené chaty. Důležitým zjištěním jsou zachované reliktů kulturní vrstvy při západním okraji areálu výstavby (vrstva zkoumaná v trase budované kanalizace). Nálezově samozřejmě dominovaly zlomky keramických nádob (v několika případech se našly rozlámání celé nádoby či větší torza), dále přesleny a též jehlcovité závaží nadstandardních rozměrů. Vyzvednuto též bylo množství mazanice, jak kusy bez otisků, tak hodně i s otisky nebo s rovnými vápennými plochami. Z kamenných artefaktů to byly zrnolátky, drtidla a kusy štípané industrie (ŠI v neolitických, ale i slezskoplatěnických kontextech). Bronzové předměty se sice našly jen ve 2 objektech, důkladnými detektorovými prospekceci i za výpomoci dobrovolných spolupracovníků bylo z areálu sídliště získáno přes 40 dalších artefaktů (slitky, zlomky srpů, náramků i nákrčníku, dřívky a hlavice jehlic a břit nože).

V několika objektech se zachovaly zvířecí kosti a archeobotanický materiál – uhlíky a rostlinné makrozbytky. Analýzy nyní provádí archeobotanická a paleoekologická laboratoř při Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích.

Jakub Halama

Literatura

- Brachtl, Z. 1993:** Terénní průzkum sídliště v katastru Dubicka (okr. Šumperk). *Přehled výzkumů* 1990, 79.
Brachtl, Z. 1996: Terénní průzkum u Dubicka (okr. Šumperk). *Přehled výzkumů* 1992, 50–51.
Faltýnek, K. 2010: Dějiny archeologické sbírky a muzea v Dubicku. *Severní Morava* 96, 48–57.

Resumé

Dubicko (Bez. Šumperk). Za kostelem, Parz. Nr. 332/5, 332/9, 332/10, 348/7 a 339/7. Spätbronzezeit – Lausitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung. VM Šumperk, Zuwachs. Nr. 13/2011.

HODONICE (OKR. ZNOJMO)

„U pískovny“. VS. Sídliště. Záchraný výzkum.

V létě roku 2010 proběhl na katastrálním území Hodonic velký záchraný výzkum. Při něm se podařilo odkrýt 206 zahloubených objektů, z nichž více než dvě třetiny náleží sídlišti věteřovské skupiny starší doby bronzové. Nejčastějším sídelním objektem byly velké zásobní jámy, z nichž 8 obsahovalo pohřeb. Převážně z nich byla získána široká kolekce celých nádob, keramických fragmentů. Tvarově je na keramice zastoupen celý vývoj věteřovské skupiny. Ve velkém nepoměru ke keramickému inventáři

jsou nálezy kovové. Z celého sídliště byly získány pouze dva bronzové předměty (jehlice a dlátko).

Ve střední části zkoumané plochy se podařilo odkrýt obdélný půdorys domu. Ten byl tvořen trojicí základových žlabů, v jehož křížení, v rozích stavby, se podařilo určit srubové vyvázání stěn. Na středové ose domu se nacházely dvě mohutné zásobní jámy, na jejichž základě je tento dům datován.

David Humpola

Resumé

Hodonice (Bez. Znojmo), „U pískovny“. Věteřov-Gruppe. Siedlung. Rettungsgrabung.

HOLEŠOV (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Strategická průmyslová zóna“. Starší doba bronzová (nitranská kultura?). Sídliště. Záchraný výzkum.

V prosinci roku 2010 byla provedena skrývka ornice na ploše bezmála dvou hektarů, určené ke stavbě technologického parku. Již po snížení terénu o zhruba 30–40 cm se objevily neklamně stopy pravěkého osídlení v podobě shluků mazanice a tmavších skvrn, indukujících přítomnost zahloubených objektů. Vlastním archeologickým výzkumem, realizovaným v průběhu měsíce ledna 2011, bylo prozkoumáno a zdokumentováno 75 objektů, dislokovaných severně od půdního rozhraní, které probíhalo ve směru rovnoběžky přibližně středem skryté plochy. Oddělovalo neogenní a kvartérní sedimenty v odstínech šedohnědé až okrově hnědé barvy, nacházející se severně od rozhraní, od tmavých uloženin, vyplňujících sníženinu někdejší inundace Mojeny. Severně od rozhraní se světlejší podloží nachází v hloubce 0,3–0,5 m, mocnost tmavých sedimentů v jižní části skryté plochy přesahovala hranici jednoho metru.

Objekty tvořily dvě skupiny; poněkud volnější ve východní části zkoumané plochy a svým způsobem navazující na objekty prozkoumané v rámci kruhové křížovatky a poněkud semknutější skupinu západní. Hranici mezi oběma shluky objektů tvořila řada třinácti sklípků, even-

Obr. 5. Holešov, okr. Kroměříž. Třináct objektů ze starší doby bronzové v řadě.

Abb. 5. Holešov, Bez. Kroměříž. Dreizehn Objekten aus den altere Bronzezeit.